

Budapest Főváros Közigazgatási Hivatala

(1056 Budapest Váci u. 62-64., telefon: 36-1-/317-5343)

földszintjén lehet átvenni. Az igazolvány elkészüléséről és átvételéről értesítést nem küldenek. A kérelem beadásának helyén lehet a számítógépes rendszeren keresztül érdeklődni az igazolvány elkészültéről.

Az igazolványt meghatalmazással is át lehet venni, amelynek formai kelléke: az igazolványt kérelmező az igazolvány átvételére jogosítja fel a meghatalmazott személyt, akinek neve, lakcíme és igazolványszáma is legyen feltüntetve. Szerepeljen a meghatalmazásban a meghatalmazó neve, személyi adatai: születési év, hó, nap, anyja neve, leánykori neve, igazolvány száma és lakcíme is, valamint az aláírása. A meghatalmazáson 2 tanú olvasható neve, lakcíme, igazolvány száma és aláírása is szükséges.

Egy meghatalmazott több igazolványt is átvehet.

Az igazolványok átvételi ideje:

hétfőn, szerdán 8,30-16 óráig

pénteken 8,30-11 óráig.

Ha valaki 8-10 meghatalmazással, illetve ennél többel rendelkezik az igazolványok átvételére, akkor 2-3 nappal a tervezett átvétel előtt (miután meggyőződött, hogy készen vannak-e) faxon (00-36-1/266-5841) le kell adni a magyar igazolványt kérelmezők listáját (név, születési év, hó, nap, anyja neve, valamint - amennyiben tudja - az igazolvány száma és a meghatalmazott nevét, lakcímét). Az ilyen módon lejelentett igazolványokat csoportosan kedden és csütörtökön délelőtt lehet átvenni. A fenti információkat Rostás Ilona osztályvezető tájékoztatása alapján összeállította

dr. Issekutz Sarolta

* * *

FIGYELEM

- A füzetek következő száma szeptemberben jelenik meg.
- A nyári hónapokban a Fővárosi Örmény Klub változatlanul megtartja rendezvényeit. E számban és a meghívóban a műsor megtalálható.
- Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület információs központ szerdai félfogadása a nyári hónapokban szünetel.

* * *

Híradó

Szamosújváron a Világosító Szent Gergely napi búcsú résztvevői megtekinthették a „*Kőország, az 1700 éves örmény keresztény egyház építészeti emlékei*” c. fotókiállítást, amelyet *Mészáros Ábel* és *Szabó Ádám* készített. A *Dr. Guzsik Tamás: Az örmény építészet emlékei I.* című munkája alapján készült kiállítást a rendezők a néhány nappal ezelőtt, június 11-én - hosszas betegség után - elhunyt Mesterük, az örmény kultúra és egyháztörténet szakavatott tekintélye, az Eötvös Lóránd Tudományegyetem docense emlékének szentelték. A kiállítás remek fotói és különösen a művészi részletek kiemelése nagy hatást gyakorolt a látogatókra. Kár, hogy a tárlatlátogatás megszervezése akadozott, így sokan lemaradtak erről az élményről.

A Román Televízió 2-es csatornáján, június 12-én, a kolozsvári stúdióból közvetítették a „*Forgóajtó*” című műsort, melynek témája az erdélyi magyarörmények múltja, jelene, jövője volt. A 45-ös perces műsor stúdióvendégei B. Kovács Júlia, az Arménia Örmény-Magyar Baráti Társaság elnökhelyettese, Kirkósa Júlia, a Kolozsvári Magyar Operaház magánénekesse, valamint a most érettségiző Köpeczi Júlia hegedűs voltak. A stúdióbeszélgetés mellett, filmről ezúttal főként a - mint a legnagyobb lélekszámú - gyergyószentmiklósi magyarörmény közösséget mutatták be. A helyi közösség világi és egyházi képviselői mutatták be a várost és annak múltját. Többek közül szeretnénk megemlíteni Lázár Alfrédnek az egyháztanács elnökének, dr. Simon Istvánnak, az Oltáregylet elnöknőjének, Páll Sándor főtisztelendő úrnak és Zárug Aladár egyháztanácsosnak színes és érdekes tájékoztatását a gyergyói örmény családokról, a templomról, a temetőről és a közösségi életéről régen és ma. A filmben megszólalt dr. Jakubinyi György, római-katolikus érsek, örmény apostoli kormányzó is, aki kiemelten hangsúlyozta Apafi Mihály erdélyi fejedelem korszakalkotó történelmi szerepét is, aki 1672-ben, 330 évvel ezelőtt több ezer Moldvából menekülő örmény családot fogadott be jószívvel Erdély földjére.

A stúdióbeszélgetésben külön kihangsúlyozták a dr. Issekutz Sarolta által vezetett budapesti Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület fontosságát.

A stúdióbeszélgetést és a filmeket Köpeczi Júlia hegedős, mint egyik fiatal művész játéka tette színesebbé.

Az eddigi mutatók és visszajelzések értelmében a műsor, melynek műsorvezetője Sebesi Karen Attila, a Magyarörmények Romániai Szövetségének elnöke volt, igen nagy nézettségnek örvendett.

SKA

* * *

A II. kerület hírei

A II. Kerület Napja rendezvénysorozat részeként a II. kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzat - egyedül a 6 kerületi kisebbség közül - önálló rendezvénysorozatot állított össze a kerületi polgárok, illetve valamennyi érdeklődő számára.

Június 18-án nyílt meg az *Örmény kódexművészet* c. kiállítás a II. Horvát u. 2-12. alatti kiállítóteremben, amely a Matenadaran kincsei közül a XIII-XIV. századi kódexeket mutatta be tematikusan, térben és időben elhelyezve. Mint a megnyitó során *dr. Issekutz Sarolta* - a kiállítás rendezője, egyúttal a kerületi örmény kisebbségi önkormányzat elnöke - elmondta, azért ezt az időszakot választotta, mert őseink ekkor kényszerültek elhagyni Ani királyi székhelyet és kezdték el évszázadokig tartó menekülésüket, vándorlásukat. A másik fontos indok, hogy ez a korszak volt az örmény kódexművészet csúcsa, amely az egyetemes kultúrára is nagy hatással volt. A kort versek és egyházi zene elevenítette meg, *Várady Mária* színművész és *Kirkósa Orsolya* operaénekes tolmácsolásában. Avetik Iszahakjan verse a kódexmásoló, kódexfestő műhelyek szerzeteseinek állított emléket, míg Frik, Mekertics Nagas és Grigor Narekaci - valamennyien kódexmásoló szerzetesek a XIII-XV. századból - a szigorú egyházi nevelést tükröző társadalmi mondanivalót, erkölcsi tanításokat fogalmaztak meg. A költők életrajzáról - és a kor több mint 1500 kódexfestő, másoló műhelyéről is hallhattunk a rendező műsorvezetése kapcsán, de megtudhattuk azt is, hogy a Pigmentum armeniacum = az örménykék, az örmény klérus kultikus színe volt, amelyet az antik időkben a lapis lazuriból nyertek. Szép és hatásos rendezői fogás volt a Nareki Gergely Második könyörgés, Beszélgetés a szív mélyéből Istennel című verse alatt halkán szóló örmény saragán, amely templommá varázsolta a helyszínt. A nagyszerű Weöres Sándor fordítás, valamint Várady Mária interpretálása is hozzájárult e megrendítően szép hangulathoz. Megtudtuk, hogy Weöres Sándor igen sok Grigor Narekaci = Nareki Gergely /945-1003/ verset fordított, sőt annyira megihlette költészetét, hogy egy Narekaci vers-ciklusa is született. *Dr. Sasvári László* történeti és egyháztörténeti előadása, valamint *Dr. Benedek Katalin* művészettörténész szakmai megnyitója kerek egészként mutatta be a kort és a kevesek által ismert örmény kódexművészetet.

A szemet, fület és a szellemet gyönyörködtető délután nem maradhatott el kulináris élvezetek nélkül. Remekbe sikerült az igazi keleti örmény konyhaművészet bemutatása a résztvevők nagy örömeire /húsok, roston sült zöldségek, saláták, édességek/. Büszkeség töltött el bennünket, hogy egy korszak örmény kultúrája átfogó bemutatására más még nemigen vállalkozott, s különösen nem ilyen nagy sikerrel.

Június 20-án adta át a kerületi örmény elnök a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Török u-i könyvtára vezetőjének, Szabó Gyulánénak a hazai történelmi örménység történelmét, kultúráját bemutató 27 könyvből álló adományát, amellyel a kerület könyvtárállományát egy önálló örmény könyvtárral kívánta a kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzat gyarapítani. Célul tűzték ki ugyanis, hogy a hazánkban legnagyobb létszámban a főváros II. kerületében élő örmény származásúak, illetve az örménység iránt érdeklődők számára olyan alapműveket szolgáltatassanak, amelyből átfogó képet kapnak a 330 éve itt élő örménység múltjáról és jelenéről.

Június 20-án a Fővárosi Örmény Klubban *Tutsek János* mutatta be Csiky András erdélyi magyarörmény festőművész és fotóművész életútját és festményeit diaképeken. A sajnos kevésbé ismert, de különösen a pasztell terén kitűnő festőművész sokakat meglepett művészi hagyatékával. A festőművész élete utolsó éveiben a II. kerület Lövőház utca lakója volt (életrajza e számunkban olvasható).

A klubban elhangzott *Dr. Benedek Katalin* művészettörténész előadása a budapesti nemzeti emlékhelyekről. Az előadás szövegét szeptemberi számunkban közöljük.

Nagyszabású rendezvényre került sor június 21-én, a Kerület Napján az Országúti Ferences Templomban. Pergolesi *Stabat Mater* című műve és Sajo Sándor versei, mint az egyetemes és a magyar kultúra bemutatása nagyszerűen sikerült a Magyar Állami Operaház kamaraegyüttese és *Bakos Kornélia*, *Kirkósa Orsolya* operaénekesek, valamint *Bánffy György* színművész tolmácsolásában, a Vers és zene sorozat első előadásaként.

Külön megköszönjük Kolos Atyának, hogy lehetőséget adott a hangverseny megrendezésére e csodálatos környezetben, oly sok ember öröme.

Köszönetet mondunk a Fővárosi Közgyűlés Humanitas Civitatis Közalapítványnak, a Fővárosi Közgyűlés Esélyegyenlőség Alapnak, valamint az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület rendezőnek, a Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulásának, hogy segítségével sikeresen megvalósíthattuk nagyszabású terveinket.

II.ker.ÖKÖ /M/

* * *

Ikonok helyett kódexminiaturák

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves vendégeink!

Van egy középkori mondás, értelemszerűen idézem: a kolostor könyvek nélkül olyan, mint a katona fegyver nélkül. Ha e gondolatot tovább visszük az örményekre alkalmazva, akkor láthatjuk, hogy az örmény kolostorokban, de az egész örmény egyházban a kezdetektől fogva ott van a könyvek serege. Mégpedig igen megbecsülten, és ez ebből a kiállításból is látható.

Tudjuk, hogy a hagyomány szerint az örmények körében már Bertalan és Tádé apostolok is térítettek (Bertalan 68-ban, Tádé 50-ben szenvedett vértanúságot). De az igazi apostol, az igazi egyházszerző Világosító Szent Gergely volt. Élete első fele mondhatni vértanúság, a szenvedésekben való állhatatosság győzte meg végül III. Tiridat királyt 298-ban, s azután lett a kereszténység Örményországban államvallás (302 körül) ami az első ilyen eset a világon. (A vértanú magatartás folytán, a görög egyház naptárában szeptember 30-án Világosító Szent Gergelyt mint vértanút tisztelik.)

Az akkor létrejött örmény egyházi élet szír és görög befolyás alatt állt. (Az utóbbira példa, hogy a szertartásokban sok imánál szerepel: Aranyszájú Szent János imája. Ő pedig görög egyházatyja.) Ennek a befolyásnak vetett véget az, hogy Szent Meszrop megalkotta a örmény írást (406). Hogy ez a görög befolyás hamar véget ért, azt is eredményezte, hogy az örmények körében nem alakult ki az ikonművészet, de kialakult a kódexek illusztrációinak, a miniaturáknak a művészete.

A középkori könyveket nevezzük kódexeknek. Mikor az örmény irodalom létrejött, akkor kezdődött az átmenet az ókori iratkezcsektől a könyvekre. A miniatúra

- az eredeti latin szó jelentése kicsiny, mivel kis hely állott a könyvben rendelkezésre

- a kódexek képeit jelenti, melyeket sok esetben a szövegek nagy kezdőbetűihez festettek. A miniaturakészítőket illuminátoroknak is nevezik, s a szó világosítót jelent, (ím milyen „véletlen” egybeesés Világosító Szent Gergely jelzőből eredő nevével!)

A miniaturák között vannak egészen egyszerűek s vannak ikonszerűek. Lám, azért az ikonművészet hatott!

Tudjuk, két Örményország volt: Nagy- és Kis-Örményország. A Nagy a történelem viharában megsemmisült; a Kis-Örményország a Kilikiai Örményország. S ezek a folyton megismétlődő viharok eredményezték az örmények szétvándorlását. De ha menekülni kellett, akkor mentették a kódexeket is, akár lapokra szétszedve, azután megpróbálták őket összegyűjteni.

Örményország fővárosában, Jerevánban található az örmény nemzeti könyvtár, a Matenadaran. Több mint tizenkétezer könyvet őriznek a IX-XVIII. század közti időkből, valamint négyezerhez közeli töredéket. A Matenadaran egykor egyházi kezelésben volt, a szocialista időkben vette át az állam.

Az örmény irodalom első művei bibliamagyarázatok voltak, fordítottak más nyelvekből is, így történt meg, hogy az örmény szövegek sok régi művet megőriztek, melyeknek eredeti nyelven írt szövegei elvesztek. Korán elkészült az örmény bibliafordítás is, amelyet a fordítások királynőjének neveznek.